

ИРГЭНИЙ ЗОРИГ НОГООН НАМД

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2024.07.09 № 1/425

танай _____-ны № _____-т

Хандивын тайлангийн дүгнэлт

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Иргэний Зориг Ногоон намаас ирүүлсэн хандивын тайланг Төрийн аудитын тухай Хуулиар тодорхойлсон Төрийн Аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хянан баталгаажуулж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох Иргэний Зориг Ногоон нам нь Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.3.6, 25.4.6-д заасны дагуу иргэн, хуулийн этгээдээс өгсөн хандивын тайлангаа мөн хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.7-д заасны дагуу Төрийн аудитын орон нутаг дахь салбар байгууллагад хүргүүлж, дүгнэлт гаргуулах үүргийг хүлээнэ.

Хандивыг Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4, мөн хуулийн 16 дугаар зүйл, Сангийн сайдын 2017 оны 386 дугаар тушаалаар батлагдсан санхүүгийн тайлангийн маягт, зааврын дагуу бэлтгэсэн санхүүгийн тайландаа тусгах үүргийг улс төрийн нам хүлээнэ.

Аймаг, нийслэл дэх Төрийн аудитын газар нь Төрийн аудитын тухай хууль болон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуульд заасны дагуу сонгуульд оролцох улс төрийн нам, эвсэлд иргэн, хуулийн этгээдээс өгсөн хандивын тайланг хянан баталгаажуулж, дүгнэлт гаргана.

Намаас дүгнэлт гаргуулахаар ирүүлсэн хандивын тайланд тусгагдаагүй хандивыг хянан баталгаажуулахгүй бөгөөд түүнээс үүсэх үр дагавар, хариуцлагыг Төрийн аудитын орон нутаг дахь салбар байгууллага хүлээхгүй болно.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Аймаг, нийслэл дэх төрийн аудитын газар Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Иргэний Зориг Ногоон намд иргэн, хуулийн этгээдээс өгсөн хандивын тайланг Аудитын дээд байгууллагуудын Олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2024 оны А/49 тоот тушаалаар батлагдсан зааврыг баримтлан Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 55 дугаар зүйлийн 55.1.1, 55.1.2, 55.1.3, 55.1.4, 55.1.5, 55.1.6, 55.1.7-д нийцэж буй эсэхийг дэмжих

5020469

нотлох баримт, дүн дүгнэлтийн үндсэн дээр хянан баталгаажуулж, дүгнэлт гаргасан болно.

Дүгнэлт

Ирэгний Зориг Ногоон нам нь ээлжит сонгуулийн жилийн 06 дугаар сарын 01-ний өдрөөс өмнөх жилийн 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийг хүртэл хугацаанд иргэн хуулийн этгээдээс хандивын тайланд хандив аваагүй талаар ирүүлсэн нь баримтаар нотлогдож байна.

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2024.07.30 № 1/449

танай _____-ны № _____-т

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт

БАЯНХОНГОР АЙМАГ, СУМЫН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬД
ОРОЛЦОХ ИРГЭНИЙ ЗОРИГ НОГООН
НАМД

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-т заасан Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд аймаг, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох “Иргэний зориг ногоон нам”-ын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Аймаг, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох нам нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, УИХ-аас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт нийцүүлэн боловсруулж, санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо, судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь Аймаг, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит. Тулгуур зарчим, Төрийн аудит MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит. Нийцлийн аудитын зарчим, Төрийн аудит MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит. Нийцлийн аудит стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, УИХ-аас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт

5029531

бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, холбогдох бусад байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа, мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

“Иргэний зориг ногоон нам”-ын Баянхонгор аймаг, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан тусгай шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

“Иргэний зориг ногоон нам”-ын мөрийн хөтөлбөр (..... хуудас)-ийг хавсаргав.

Хувийг: “Иргэний зориг ногоон нам”-д

Хувийг: Баянхонгор аймгийн Сонгуулийн хороонд

Хавсралт ..... хуудастай.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

ХЯНАСАН:
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

М.АЛТАНТУЯА

БОЛОВСРУУЛСАН:
АХЛАХ АУДИТОР

Б.ДОЛЖМАА

АУДИТОР

Н.БАТЧИМЭГ

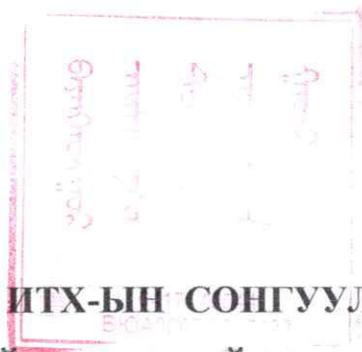
АУДИТОР

Д.ЦЭДЭВЦЭВЭЭН

---000---

ИРГЭНИЙ ЗОРИГ НОГООН НАМ

**АЙМАГ, СУМЫН ИТХ-ЫН СОНГУУЛЬД ОРОЛЦОХ
БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ИРГЭНИЙ ЗОРИГ НОГООН НАМЫН
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

0000001

Иргэний Зориг Ногоон намын мөрийн хөтөлбөр

Оршил

Иргэний Зориг Ногоон Нам нь Баянхонгор аймагт тогтвортой хөгжил, байгаль орчныг хамгаалах, нийгмийн тэгш байдлыг хангахын төлөө тууштай ажиллана. Манай мөрийн хөтөлбөр нь манай нийгэмд тулгамдаж буй тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх цогц төлөвлөгөөг тусгасан. Шинэлэг бодлого, хамтын хүчин чармайлтаар бид бүх иргэн бүрд чинээлэг, ногоон, хүртээмжтэй ирээдүйг бий болгохыг зорьж байна.

1-р бүлэг: Байгаль орчныг хамгаалах ба тогтвортой байдал

1.1 Сэргээгдэх эрчим хүчний санаачлага

- 1.1.1 Нар, салхины эрчим хүчний төслүүдийг хөгжүүлэнэ
- 1.1.2 Сэргээгдэх эрчим хүчийг нэвтрүүлэхэд урамшуулал олгохыг дэмжинэ
- 1.1.3 Нөхөрлөлийн өмчит сэргээгдэх эрчим хүчний хоршоодыг байгуулна

1.2 Хог хаягдлын менежментийг сайжруулах

- 1.2.1 Дахин боловсруулах цогц хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлнэ
- 1.2.2 Хуванцарын хэрэглээг бууруулах, өөр хувилбаруудыг дэмжинэ
- 1.2.3 Бордоо болон органик хог хаягдлын менежментийг дэмжинэ

1.3 Байгалийн нөөцийг хамгаалах

- 1.3.1 Орон нутгийн экосистем, биологийн олон янз байдлыг хамгаална
- 1.3.2 Усны тогтвортой менежментийн туршлагыг сайжруулна
- 1.3.3 Тогтвортой хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуйг дэмжинэ

2-р бүлэг: Эдийн засгийн хөгжил ба инноваци

- 2.1 Орон нутгийн бизнесийг дэмжинэ
  - 2.1.1 Жижиг бизнесийг санхүүгийн дэмжлэг, эх үүсвэрээр хангана
  - 2.1.2 Бизнес эрхлэлт, инновацийг дэмжинэ
  - 2.1.3 Орон нутгийн зах зээлийг хөгжүүлэх, худалдааны сүлжээг бэхжүүлнэ

2.2 Аялал жуулчлалын хөгжил

- 2.2.1 Эко аялал жуулчлал, соёлын аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ
- 2.2.2 Соёлын өвийн дурсгалт газруудыг хадгалан хамгаална
- 2.2.3 Тогтвортой аялал жуулчлалыг дэмжих дэд бүтцэд хөрөнгө оруулна

0000002

2.3 Ажлын байр бий болгох, ур чадварыг хөгжүүлэх

- 2.3.1 Байгаль орчны төслөөр ногоон ажлын байр бий болгоно
- 2.3.2.Мэргэжлийн боловсролын сургалтын байгууллагатай хамтран ажиллана
- 2.3.3 Шинээр хөгжиж буй үйлдвэрүүдэд ур чадварын хөгжлийг дэмжинэ

3-р бүлэг: Нийгмийн тэгш байдал ба олон нийтийн сайн сайхан байдал

3.1 Боловсролыг дээшлүүлэх

- 3.1.1 Сургууль, боловсролын хөтөлбөрийн санхүүжилтийг нэмэгдүүлэнэ
- 3.1.2 Бага насны хүүхдийн боловсролын хүртээмжийг өргөжүүлнэ
- 3.1.3.Мэргэжлийн болон техникийн сургалтыг дэмжиж ажиллана

3.2 Эрүүл мэнд, сайн сайхан байдал

- 3.2.1 Эрүүл мэндийн үйлчилгээ, байгууламжийг өргөжүүлнэ
- 3.2.2 Сэтгэцийн эрүүл мэндийн талаарх мэдлэгийг дээшлүүлэн дэмжинэ
- 3.2.3 Олон нийтийн эрүүл мэндийн санаачлагыг хөхүүлэн дэмжинэ

3.3 Эмзэг бүлгийн хүн амыг дэмжих

- 3.3.1.Бага орлоготой өрхүүдэд нийгмийн үйлчилгээ үзүүлнэ
- 3.3.2.Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хүртээмжийг хангана
- 3.3.3. Ахмад настан болон гадуурхагдсан нийгэмд үзүүлэх дэмжлэгийг нэмэгдүүлнэ

4-р бүлэг: Дэд бүтэц ба холболт

4.1 Тээврийн тогтвортой хөгжил

- 4.1.1 Нийтийн тээврийн хэрэгслийг өргөтгөнө
- 4.1.2 Дугуй болон явган аялалын дэд бүтцийг дэмжинэ
- 4.1.3.Цахилгаан тээврийн хэрэгслийн цэнэглэх станцад хөрөнгө оруулна

4.2 Дижитал холболтыг сайжруулах

- 4.2.1 Өндөр хурдны интернетийн хандалтыг өргөжүүлнэ
- 4.2.2 Дижитал бичиг үсгийн боловсролыг дэмжинэ
- 4.2.3 Төрийн цахим үйлчилгээг дэмжинэ

4.3 Нийтийн аж ахуй, үйлчилгээ

- 4.3.1 Ус, ариутгах татуургын системийг шинэчлэнэ

4.3.2 Эрчим хүчний найдвартай, тогтвортой хангамжийг сайжруулна

4.3.3 Хог хаягдлын менежмент, цэвэрлэх байгууламжийг шинэчлэнэ

5-р бүлэг: Засаглал, ил тод байдал

5.1 Сайн засаглалын туршлагыг дэмжинэ

5.1.1 Нутгийн удирдлагын ил тод, хариуцлагатай байдлыг нэмэгдүүлнэ

5.1.2 Шийдвэр гаргах үйл явцад олон нийтийн оролцоог дэмжинэ

5.1.3. Авлигатай тэмцэх арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ

5.2 Олон нийтийн оролцоо

5.2.1 Олон нийтийн байнгын уулзалт, форумыг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ

5.2.2 Иргэний байгууллага, олон нийтийн бүлгүүдийг дэмжинэ

5.2.3 Сайн дурын үйл ажиллагаа, олон нийтэд үйлчлэх үйл ажиллагааг дэмжинэ

5.3 Хууль сахиулах, шударга ёсыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх

5.3.1 Хууль сахиулах байгууллагын сургалт, нөөцийг сайжруулна

5.3.2 Олон нийтийн цагдаагийн үйл ажиллагааг бэхжүүлнэ

5.3.3 Бүх оршин суугчдад шударга, тэгш шударга ёсыг хангаж ажиллана

Дүгнэлт

Иргэний Зориг Ногоон Нам нь Баянхонгор аймгийг тогтвортой, эрх тэгш, чинээлэг болгохын төлөө байна. Байгаль орчныг хамгаалах, эдийн засгийн хөгжил, нийгмийн тэгш байдал, дэд бүтцийг сайжруулах, сайн засаглалд анхаарлаа хандуулснаар бид иргэн бүрийг цэцэглэн хөгжих ирээдүйг бүтээхийг зорьж байна.

0000004